

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/17/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7818201623
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7818201623.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu JUDr. Alexandra Husivargu a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: E. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom S.S. XX, o zaplatenie 378,67 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 22. októbra 2018 č.k. 1Csp/30/2018-81 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok, okrem výroku I., ktorým bolo žalobe vyhovené.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo len „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 22. októbra 2018 č.k. 1Csp/30/2018-81 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 73,05 € spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 21,49 EUR od 19.6.2015 do zaplatenia, zo sumy 12,89 EUR od 21.7.2015 do zaplatenia, zo sumy 12,89 EUR od 19.8.2015 do zaplatenia, zo sumy 12,89 EUR od 19.9.2015 do zaplatenia, zo sumy 12,89 EUR od 20.10.2015 do zaplatenia, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti (tohto) rozsudku (výrok I.). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.). Žalovanému náhradu trov konania nepriznal (výrok III.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorá bola doručená okresnému súdu dňa 5. júna 2018, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 378,67 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 21,49 € od 19.6.2015 do zaplatenia, zo sumy 12,89 € od 21.7.2015 do zaplatenia, zo sumy 12,89 € od 19.8.2015 do zaplatenia, zo sumy 12,89 € od 19.9.2015 do zaplatenia, zo sumy 12,89 € od 20.10.2015 do zaplatenia, zo sumy 17,30 € od 19. novembra 2015 do zaplatenia a nahradiť trovy konania.

3. Rozhodnutie odôvodnil tým, že zmluvný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol na základe zmluvy o poskytovaní verejných služieb - balík služieb zo dňa 6.5.2015, ktorej súčasťou je aj zmluva o nájme koncového zariadenia a neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky poskytovania verejných služieb (ďalej len „zmluva“). Na základe tejto zmluvy právny predchodca žalobcu žalovanému skutočne poskytol plnenie spojené so službou E. J. a žalovaný túto službu využíval.

4. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.6.2017, (z jej dodatku a z jej príloh) súd zistil, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., Bajkalská 28, Bratislava, IČO: 35 763 469 ako postupca postúpila

žalobcovi ako postupníkovi pohľadávku voči žalovanému z predmetnej zmluvy o poskytovaní verejných služieb.

5. Po citácii § 43 ods. 1 písm. a/ zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom v čase podpisu zmluvy (ďalej len zák. č. 351/2011 Z.z.), § 43 ods. 2 písm. a/ zák. č. 351/2011 Z.z., § 44 ods. 1 zák. č. 351/2011 Z.z., § 52 ods. 1-4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 53 ods. 1 až 3, ods. 5 OZ, čl. 6 smernice Rady č. 93/13/EHS z 5.apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, § 524 ods. 1, 2 OZ, § 544 ods. 1 OZ, § 39 OZ, § 517 ods. 1, 2 OZ, § 3 nar. vl. SR č. 87/1995 Z.z. súd konštatoval, že preskúmal dôvodnosť uplatneného nároku žalobcu a dospel k záveru, že nárok je dôvodný v rozsahu 73,05 EUR. Žalobca si z faktúr č. XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX (okrem faktúr, ktorými účtoval poplatok za prerušenie poskytovania služieb, zmluvnú pokutu za porušenie väzby viazanosti a zmluvnú pokutu za Magio box) uplatnil voči žalovanému len nárok na zaplatenie ceny služieb bez toho, aby si uplatnil poplatky za upomienky, resp. poplatky za obmedzenie alebo prerušenie služby. Žalovaný v konaní netvrdil a ani nepreukázal, že uvedenú sumu ako cenu služieb žalobcovi (jeho právnomu predchodcovi) uhradil. Preto súd žalobe v časti o zaplatenie 73,05 EUR vyhovel.

6. Žalobca určil lehotu splatnosti svojej pohľadávky vo vyššie uvedených faktúrach. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu dňom nasledujúcim po lehote splatnosti uvedenej v predmetných faktúrach. Výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky bola od 10.9.2014 -0,05 %. Súd teda žalobcovi priznal nárok na zaplatenie sumy vo výške 73,05 EUR spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 21,49 EUR od 19.6.2015 do zaplatenia, zo sumy 12,89 EUR od 21.7.2015 do zaplatenia, zo sumy 12,89 EUR od 19.8.2015 do zaplatenia, zo sumy 12,89 EUR od 19.9.2015 do zaplatenia, zo sumy 12,89 EUR od 20.10.2015 do zaplatenia.

7. Súd zamietol žalobu v časti poplatku za prerušenie poskytovania služby pre neplatenie, vyúčtovaného vo faktúre č. XXXXXXXXXXXX sumou 17,30 EUR (16,50 EUR + DPH = 19,80 EUR) s príslušenstvom. Za tento poplatok sa spotrebiteľovi neposkytla žiadna protihodnota, ba práve naopak. Uvedený poplatok má povahu ďalšej sankcie za oneskorenie spotrebiteľa s plnením za dohodnuté služby, a je výlučne majetkovým prospechom dodávateľa. Žalobca nepreukázal, či skutočne došlo k prerušeniu poskytovanej služby žalovanému zo strany právneho predchodcu žalobcu, na aký časový úsek, a aké skutočné náklady mu v súvislosti s vykonaním takéhoto úkonu vznikli. Zo súdneho spisu nevyplýva, aby tento poplatok bol medzi dodávateľom a žalovaným výslovne dojednaný aj napriek tomu, že súčasťou zmluvy o poskytovaní verejných služieb je klauzula o tom, že všeobecné podmienky a cenník sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Do ich obsahu žalovaný ako spotrebiteľ nemohol nijakým spôsobom zasahovať. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak, tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa. Žalobca v tomto spore nepreukázal individuálne dojednanie poplatku za prerušenie poskytovania služby pre neplatenie v sume 16,50 EUR + 20 % DPH, a ďalej nepreukázal, že by tomuto poplatku zodpovedalo nejaké reálne protiplnenie, a tak súd dospel k záveru, že dojednanie tohto poplatku spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa a je neprijateľné podľa § 53 ods. 1 OZ, následkom čoho je jeho absolútna neplatnosť (§ 53 ods. 5 OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o poskytovaní verejných služieb).

8. Súd zamietol žalobu aj v časti o zaplatenie sumy 150 EUR, ktorá predstavuje zmluvnú pokutu uplatnenú faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, a v časti o zaplatenie sumy 138,32 EUR, ktorá predstavuje zmluvnú pokutu uplatnenú faktúrou č. XXXXXXXXXXXX. V danom prípade je nesporné, a to vzhľadom na povahu strán zmluvy, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, lebo právny predchodca žalobcu ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom. Súd zaujal názor, že vyššie uvedená zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, a preto je nutné na ňu aplikovať i príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníku. Žalobca právo na obe zmluvné pokuty odvíja od zmluvy o poskytovaní verejných služieb a nájme koncového zariadenia, ktorá ako typová zmluva je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie.

9. Právny predchodca žalobcu ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty.

10. Podľa tabuľky č. 1 v zmluve o poskytovaní verejných služieb - balík služieb je zmluvná pokuta za porušenie záväzku viazanosti vo výške 180 € (jednorázovo). Vo všeobecných podmienkach pod bodom 2 písm. b/ je uvedené, že „Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty bude vypočítaná podľa vzorca, ktorý vyjadruje denné klesanie zo základu pre výpočet počas plynutia doby viazanosti až do dňa ukončenia zmluvy alebo prerušenia poskytnutia služieb v dôsledku porušenia záväzku viazanosti: Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty = základ pre výpočet ZP (celé dni uplynuté z doby viazanosti) celkový počet dní doby viazanosti * základ pre výpočet zmluvnej pokuty). Zmluvná pokuta vôbec nerozlišuje závažnosť tej - ktorej zmluvnej povinnosti, a z tohto hľadiska aj primeranosť zmluvnej pokuty k porušeniu tej - ktorej zmluvnej povinnosti. Zmluvná pokuta tak, ako bola dojednaná, umožňuje poskytovateľovi služieb požadovať od spotrebiteľov zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške podstatne prevyšujúcej pohľadávku vzniknutú porušením záväzku zaplatiť sumu poskytnutých služieb. Podľa názoru súdu sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne.

11. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty Magio box vo výške 150,- EUR (faktúry č. XXXXXXXXXXXX), súd žalobe ani v tejto časti nevyhovel. Dojednanie o zmluvnej pokute (v časti pokuty) v prípade nevrátenia, straty alebo odcudzenia prenajatých zariadení a to Magio Box (dohodnutá vo výške 150,- EUR) a diaľkového ovládača k Magio Boxu (dohodnutá vo výške 16,77 EUR) a príslušenstva (dohodnutá vo výške 10,- EUR), považoval za neprijateľné zmluvné podmienky, pretože zo strany žalobcu nebolo v konaní (ničím) preukázané, že takéto zmluvné podmienky boli dojednané individuálne. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná, a na jej základe nevzniká dodávateľovi (právnemu nástupcovi) právo na zaplatenie zmluvnej pokuty. Dojednanie zmluvnej pokuty súd považoval za neprijateľnú podmienku jednoznačne poškodzujúcu spotrebiteľa predovšetkým tým, že toto dojednanie nezohľadňuje celú dĺžku obdobia, po ktorú spotrebiteľ riadne plnil svoje povinnosti zo zmluvy, ani iným hľadiskom neodstupňuje výšku zmluvnej pokuty (napr. výškou nedoplatku za poskytnuté služby), ale od žalovaného, ako aj od ostatných spotrebiteľov v prípade porušenia zmluvných povinností v období trvania viazanosti sa požaduje zaplatenie zmluvnej pokuty v plnej výške. Pri uzatváraní zmlúv bol medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným použitý štandardný formulár s vopred určenými podmienkami a obsahom, ktoré žalovaný ako spotrebiteľ nemohol nijako ovplyvniť. Mohol ich len prijať, inak by s ním právny predchodca žalobcu ako dodávateľ zmluvu neuzavrel. Súd poukázal aj na to, že právny predchodca žalobcu ako dodávateľ používa nevýrazné, malé písmo na predtlači zmluvy o poskytovaní služby Magio Sat a nájme koncového zariadenia, pričom ide o obsahovo rozsiahly text, s ktorým podľa názoru súdu nie je možné v čase uzavretia zmluvy sa podrobne oboznámiť. Súd pri zohľadnení všetkých týchto skutočností dospel k záveru, že dojednanie o zmluvnej pokute Magio Box je neprijateľnou podmienkou, a preto podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a aj podľa § 39 Občianskeho zákonníka je takéto zmluvná podmienka absolútne neplatná.

12. Súd pri rozhodovaní o trovách vychádzal z ust. § 255 ods. 1 CSP a contrario a žalovanému, ktorý mal prevažný úspech vo veci, nepriznal náhradu trov konania, keďže mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

13. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti, v ktorej súd žalobu zamietol (o zaplatenie 138,32 €) podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol zmeniť rozsudok v napadnutom rozsahu a vyhovieť žalobe o zaplatenie 138,32 €, resp. zrušiť rozsudok v tejto časti a v rozsahu zrušenia vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Po citácii § 544 ods.1 OZ a konštatácii, čo je účelom zmluvnej pokuty uviedol, že právny predchodca žalobcu a žalovaný si dohodli zabezpečovací inštitút zmluvnej pokuty pre prípad porušenia záväzku viazanosti, ktorý je definovaný v odseku 1/ zmluvy o poskytovaní verejných služieb a ktorý podľa bodu (iii) tohto odseku je : nezaplatenie ceny za poskytnuté služby účastníkom do 45 dní po splatnosti, na základe ktorého vznikne podniku právo na odstúpenie od zmluvy.

14. Žalovaný sa dostal do omeškania s platením faktúr, a tak je zrejmé, že žalovaný porušil svoje povinnosti poskytnúť žalobcovi zmluvne dohodnuté protiplnenie. Uviedol, že zmluvná pokuta v prvom

rade plní prevenčnú funkciu, reparačnú (uhradzovaciú) funkciu a predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody.

15. V danom prípade výška zmluvnej pokuty bola paušalizovanou náhradou škody, ktorá pôvodnému veriteľovi vznikla v dôsledku nesplnenia záväzku žalovaného zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu. Škoda pozostávala z ceny „telefónu“ a sumy, ktorá pôvodnému veriteľovi vznikla v dôsledku poskytnutia iných služieb za akciové ceny práve s ohľadom na dobu viazanosti. Zmluvnou pokutou si žalobca zabezpečuje zároveň návratnosť poskytnutej zľavy zo stanovenej ceny poskytnutej služby alebo navrátenie zariadení, ktoré boli žalovanému poskytnuté v rámci zvýhodnenej ceny. Zároveň zdôraznil, že žalovanému bola vyúčtovaná zmluvná pokuta v zníženej výške 138,32 €, so zohľadnením počtu dní, ktoré uplynuli z doby viazanosti. Zmluvná pokuta bola v „dodatku“ vyjadrená regresívnym spôsobom, čo znamená, že základ zmluvnej pokuty (vyjadrený v dodatku) sa znižuje o čiastku zodpovedajúcu počtu dní uplynutých z doby viazanosti, to znamená do prerušenia poskytovania služieb. Uvedené je vyjadrenie vo vzorci výpočtu zmluvnej pokuty v odseku 3 dodatku, ktorý je „absolútne“ jasný a určitý. Podporne žalobca poukázal na súdne rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 19.10.2017 sp.zn. 19 Co 142/2016, Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 15.8.2017 sp.zn. 4 Csp 24/2016 a Okresného súdu Malacky zo dňa 27.10.2017 sp.zn. 7C 256/2016.

16. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

17. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas, oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a písm. h/ CSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

18. Rozsudok súdu prvej inštancie okrem výroku I., ktorým bolo žalobe vyhovené je vecne správny, a preto ho odvolací súd v napadnutej časti potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP).

19. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 28. januára 2020 o 10.05 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia boli zverejnené na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach dňa 22. januára 2020 podľa § 219 ods. 1, 3 CSP.

20. Žalobca v odvolaní neoznačil odvolacie dôvody, ale z obsahu odvolania možno vyvodíť, že uplatňuje odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a písm. h/ CSP.

21. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ustanovením § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

22. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP.

23. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

24. Odvolací súd dospel k záveru, že označené odvolacie dôvody nie sú naplnené.

25. Súd prvej inštancie vykonal vo veci náležité dokazovanie a riadne zistil skutkový stav. Vykonal ďalších dôkazov nebolo potrebné. Vykonalé dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP a z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie. Zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv, ani iná vada konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

26. Vecne správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Ani okolnosti uvádzané žalobcom v odvolaní neumožňujú prijať iné závery a nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie.

27. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné :

28. Správne súd prvej inštancie posudzoval vzťah medzi stranami sporu ako občianskoprávny a zároveň spotrebiteľský. Zmluva o poskytnutí verejných služieb, uzavretá podľa § 44 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je typickou štandardnou formulárovou zmluvou, na ktorú v zásade dopadá súdna kontrola v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zmluvné podmienky boli totiž vopred dané dodávateľom a žalovaný ako spotrebiteľ mal síce možnosť sa s nimi oboznámiť pred podpisom zmluvy, ale nemal možnosť ovplyvniť ich obsah (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ďalej len „OZ“).

29. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že zmluvná pokuta, ktorá je súčasťou formulárovej zmluvy nemôže byť považovaná za individuálne dojednanú. Dohodu o zmluvnej pokute vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje nerovnováhu práv a povinností zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

30. Vzhľadom na charakter dojednania a ich začlenenia v texte právneho úkonu - dodatkov k zmluve, nemôžu byť žiadne pochybnosti, že zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne.

31. O takéto individuálne dojednanie by sa jednalo vtedy, keď by táto časť dohody bola výsledkom dojednania zmluvných strán.

32. O individuálnom dojednaní však nemožno hovoriť v prípade, keď si zákazník zvolí určitú formu záväzku (jednu z ponúkaných možností), avšak musí prijať celý súbor opatrení a dojednaní ustanovených v zmluve, všeobecných podmienkach a cenníku, minimálne ich nemôže vylúčiť.

33. Odvolateľ nepreukázal opak v zmysle § 53 ods. 3 OZ, a tak platí prezumpcia predpokladaná zákonom, že sa nejedná o individuálne dojednanú podmienku.

34. Zmluvné pokuty neboli individuálne dojednané, lebo sa jedná o štandardné typové zmluvy, ktoré spôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, sú v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, ako aj v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie (článok 98), podľa ktorého v záujme naplnenia jedného zo základných práv Európskej únie je zo strany štátov potrebné zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, a preto je potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala dôvera spotrebiteľov v trh, a aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali.

35. Právny predchodca žalobcu ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým svoje služby poskytuje, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľom sa bude správať s náležitou odbornou starostlivosťou.

36. Dojednané zmluvné pokuty sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V zmysle § 53 ods. 5 OZ sú neplatné. Z neplatných zmluvných podmienok tak nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť.

37. Pre posúdenie dojednaní zmluvnej pokuty ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve z hľadiska jej neprijateľnosti nie je podstatné, či reálne dôjde k porušeniu povinností. V súvislosti s riešením otázky opodstatnenosti nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty v spotrebiteľských zmluvách odvolací súd poukazuje aj na známe rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie, ESLP a Ústavného súdu Slovenskej republiky.

38. Z obsahu spisu sa podáva, že zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb - balík služieb zo dňa 6.5.2013, ktorá bola uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu (Slovak Telekom, a.s.) a žalovaným je v tabuľke č. 1 balík IB-akcia TV = doba viazanosti 24 mesiacov. Názov služby Magio televízia; prémiový balíček HBO + CINEMAX, typ zariadenia samoinštalácia. Názov koncového zariadenia Magio SAT Box bez HDD - prvý Magio Box. Zmluvná pokuta za porušenie záväzku viazanosti bola stanovená sumou 180 € jednorazovo. Vo všeobecných podmienkach v časti Podmienky pre poskytovanie služby televízie, pod bodom 2 je uvedená „Zmluvná pokuta“ a pod písm. a/ sa uvádza, že Podnik a účastník sa dohodli, že porušením záväzku viazanosti vznikne Podniku voči účastníkovi právo na zaplatenie vyúčtovanej zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta okrem sankčnej a prevenčnej funkcie predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej Podniku v dôsledku porušenia záväzku viazanosti vzhľadom na benefity, ktoré Podnik poskytol účastníkovi na základe tejto Zmluvy o balíku. Základom pre výpočet zmluvnej pokuty za porušenie záväzku viazanosti každej jednotlivkej služby, ktorá zohľadňuje benefity poskytnuté účastníkovi podľa tejto zmluvy o balíku, je súčet základu pre výpočet zmluvnej pokuty vo vzťahu k službe a tých KZ, ktoré boli účastníkom poskytnuté výlučne vo vzťahu k tejto službe a to vo výške uvedenej v tabuľke 1. Pod písm. b/ sa konštatuje, že Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty bude vypočítaná podľa nižšie uvedeného vzorca, ktorý vyjadruje denné klesanie zo základu pre výpočet počas plynutia doby viazanosti až do dňa ukončenia zmluvy alebo prerušenia poskytovania služieb v dôsledku porušenia záväzku viazanosti.
$$\text{Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty} = \text{základ pre výpočet ZP} - (\text{celé dni uplynuté z doby viazanosti} / \text{celkový počet dní doby viazanosti}) * \text{Základ pre výpočet zmluvnej pokuty}.$$

39. Pod písm. c/ je uvedené, že zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej na faktúre, ktorou je účastníkovi vyúčtovaná. Posledný odsek pred „záverečnými ustanoveniami“ obsahuje text, ktorý hovorí, že „účastník sa zaväzuje zaplatiť Podniku jednorazovú zmluvnú pokutu za nevrátenie, stratu, poškodenie alebo odcudzenie prenajatého Magio Sat Boxu vo výške 150 €, a nevrátenie, stratu, poškodenie alebo odcudzenie diaľkového ovládača vo výške 16,77 € alebo príslušenstva (HDMI kábel alebo SCART kábel) vo výške 10 €.

40. Odvolaciemu súdu sa žiada poznamenať, že pokiaľ by súd priznal plnenie z tejto neprijateľnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany žalobcu.

41. Ako už bolo konštatované, námietky odvolateľa o individuálnom vyjednaní zmluvnej pokuty nie sú opodstatnené. Podmienky nároku na zmluvnú pokutu v prejednávanej veci boli vopred zo strany žalobcu naformulované bez možnosti zmeny zo strany spotrebiteľa, a žalobca v konaní nepreukázal, aby táto podmienka bola individuálne vyjednaná. Dôkazné bremeno pritom podľa § 53 ods. 3 OZ je na žalobcovi.

42. Tým, že si spotrebiteľ vybral určitý typ služieb uvedených v tabuľke č. 1 zmluvy o poskytovaní verejných služieb - balík služieb, ktorý sa stal predmetom kúpy za zľavnenú cenu, nie je podľa názoru odvolacieho súdu splnená podmienka individuálneho dojednaní zmluvnej pokuty a jej výšky, ktoré boli vopred dané zo strany dodávateľa.

43. Motív zmluvných strán, a to z akých dôvodov pristúpil žalovaný, ale aj právny predchodca žalobcu k uzavretiu predmetnej zmluvy nie je pre záver súdu o neprijateľnosti zmluvnej podmienky významný. Nemožno totiž prehliadať, že výšku zľavnenej kúpnej ceny (resp. akciovnej ceny) postavil žalobca dobrovoľne v rámci svojej obchodnej politiky. Rozhodujúce je dojednanie o zmluvnej pokute v predmetnej spotrebiteľskej zmluve, (resp. dodatku k zmluve) o poskytovaní verejných služieb, ktoré je objektívne spôsobilé poškodiť spotrebiteľa, subjektívny postoj zmluvných strán, ktorý ich viedol k uzavretiu zmluvy nie je v tomto prípade významný.

44. Odvolaciemu súdu sa žiada poznamenať, že viazanosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov je pomerne rozsiahly záväzok, najmä s ohľadom na rôzny vývoj cien, technológie, ale aj ekonomické a sociálne situácie. Počas tejto doby môže nastať situácia, že spotrebiteľ nechce alebo nemôže využívať dohodnutý rozsah služieb. Vysoká sankcia za porušenie povinnosti zotrvať v zmluvnom

záväzku v danom prípade 180 €, teda nesmie odopierať zákazníkovi - sporiteľovi, možnosť voľby, a to ani možnosť ukončiť zmluvný vzťah, či odmietnuť poskytnutie tej-ktorej služby, o to viac, ak o jej aktiváciu nežiadal. Sankcia spočívajúca v degresívnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti, a zároveň sa odvíjať od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu, ktorá nie je zanedbateľná, spravidla presahuje cenu zľavy a niekoľkonásobku paušálnej mesačnej platby, určite znemožňuje voľbu, deformuje obchodné prostredie a pôsobí v určitom rozsahu monopolne a sankcia pôsobí disproporčne.

45. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napr. od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa zrejme uniknú (napr. rozhodcovská doložka alebo dojednanie o zmluvnej pokute). Pokiaľ tak aj napriek tomu dodávateľ urobí, nespráva sa v právnom vzťahu poctivo a takémuto dojednaniu nemožno priznať právnu ochranu.

46. V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednania zakladajúce zmluvnú pokutu (podobne ako rozhodcovská doložka) zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok alebo podmienok pre poskytovanie služieb televízie, ale len spotrebiteľskej zmluve samotnej (listiny, na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis). Výnimku predstavujú špecifické prípady, kedy sa z povahy veci uplatňuje špecifický režim (zmluva o preprave osôb a pod., vid'. Nález ÚS ČR zo dňa 11.11.2013 sp.zn. I.ÚS 3512/11).

47. Z týchto dôvodov, ako aj z dôvodov, ktoré obsahuje rozsudok súdu prvej inštancie, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje, odvolací súd rozhodol tak, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch, okrem výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené.

48. Odvolanie proti výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené, žalovaným podané nebolo a tak tento výrok nadobudol právoplatnosť.

49. Výrok o náhrade trov odvolacieho konania sa zakladá na ust. § 396 ods. 1 CSP s použitím § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, a preto by mal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovanému však preukázateľne žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, a preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

51. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).